

Reindriftsforvaltningen
Boazodoallohálddahus
Postboks 1104
9504 ALTA

Deres ref

Vår ref
200802089-/SMP

Dato
26.02.2009

TILDELINGSBREV FOR 2009 - KAP 1147 OG 1151

1. Budsjettvedtak

1.1. Utgifter

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet* og B. Innst. S. nr. 8 (2008-2009) stilles følgende beløp til disposisjon for Reindriftsforvaltningen i 2009, jf for øvrig øremerkinger under 1.4:

Kap. 1147 Reindriftsforvaltningen

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	2009
01	Driftsutgifter	39 186
45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 575
70	Tilskudd til fjellstuer	680
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	7 760
82	Radioaktivitets- tiltak, <i>kan overføres</i>	3 000
Sum kap. 1147		57 201

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 59

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Landbrukspolitisk avdeling
Telefaks
22 24 95 56

Saksbehandler
Sunna Marie Pentha
22 24 90 86

Med utgangspunkt i St. prp. nr 63 *Reindrifftsavtalen for avtaleåret 2008/2009*, og St.prp. nr. 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet*, gis Reindrifftsforvaltningen fullmakt til å administrere følgende ordninger over reindrifftsavtalen:

Kap. 1151 Reindrifftsavtalen

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	2009
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	35 900
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 200
75	Kostnaddssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	53 100
<hr/> Sum kap. 1151		<hr/> 95 200

Avtalebestemmelsene som gjelder bevilgninger over statsbudsjettet følger kalenderåret. Dette innebærer at bevilgningene knyttet til Reindrifftsavtalen 2008/2009 er innarbeidet i statsbudsjettet for 2009 gjennom St prp nr 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet*.

Reindrifftsavtalen for 2008/2009 har en ordinær ramme på 97,0 mill. kroner. Det er avsatt 1,8 mill kroner over post 79 *Velferdsordninger*. Denne bevilgningen blir som tidligere år direkte overført fra Landbruks- og matdepartementet til Rikstrygdeverket.

Landbruks- og matdepartementet vil sende ut et revidert tildelingsbrev etter Stortingets behandling av Reindrifftsavtalen for 2009/2010 våren 2009. Det reviderte tildelingsbrevet vil omfatte eventuelle omdisponeringer mellom poster for inneværende kalenderår, eventuelle endringer i virkemiddelbruken, samt justeringer av de øremerkede bevilgningene.

Det tas også forbehold om endringer i tildelingen som følge av eventuelle endringer i budsjettet for 2009.

1.2. Inntekter

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Landbruks- og matdepartementet og B. Innst. S. nr. 8 (2008-2009), stilles følgende beløp til disposisjon for Reindrifftsforvaltningen i 2009:

Kap. 4147 Reindrifftsforvaltningen

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	2008
01	Refusjoner m.m.	34
Sum kap. 4147		34

1.3. Budsjettfullmakter

Stortinget har vedtatt følgende budsjettfullmakter som angår Reindrifftsforvaltningen:

1.3.1. Merinntektsfullmakter

Overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1147 post 01	kap. 4147 post 01

1.3.2. Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein – Reindrifftsforvaltningen

I St prp nr 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet* vedtak III gir Stortinget sitt samtykke til at Reindrifftsforvaltningen i 2009 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 post 01 med inntil kr 500.000 i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

1.4. Øremerkede bevilgninger 2009

I forbindelse med gjennomføringen av utvalgte prosjekt, har departementet valgt at disse fullt ut eller delvis finansieres over kapittel 1147. Det er foretatt øremerkinger på totalt 850 000 kroner over post 01, 200 000 over post 45, samt 2,54 mill kroner over post 71. Departementet vil påpeke at øremerkingene kan bli justert. Dette vil det bli orientert om senest under styringsmøtet høsten 2009.

Forhandlinger om en ny norsk-svensk reinbeitekonvensjon.

Forhandlingene om en ny norsk-svensk reinbeitekonvensjon forutsettes å få sin avslutning i løpet av første kvartal 2009. I forbindelse med forhandlingsutvalgets avsluttende arbeid er det øremerket 150.000 kroner av bevilgningen på kapittel 1147 post 01.

Arbeid i Norsk-finsk reingjerdekommissjon.

I forbindelse med arbeidet i Norsk-finsk reingjerdekommissjon har departementet øremerket inntil 200 000 kroner av bevilgningen på kapittel 1147 post 01 til kommisjonens arbeid i 2009. Denne øremerkingen skal også dekke utgiftene til oppfølging av Norsk-finsk reingjerdekommissjons anmodning om endring av lov i henhold til konvensjon av 3. juni 1981 mellom Norge og Finland.

Mål- og resultatstyringsindikatorer og strategier.

Som påpekt av Riksrevisjonen og Kontrollkomiteen, er det behov for å utvikle målstyringen ved å operasjonalisere de overordnede målene for reindriften, og utvikle strategien for å nå målet om en bærekraftig reindrift.

Det har vært arrangert seminar for departementet og forvaltningen med disse problemstillingene som tema. Videre oppnevnte departementet i 2008 en arbeidsgruppe bestående av reineiere, forskere og forvaltning til å utarbeide konkrete mål for et økologisk bærekraftig reintall. Dette arbeidet er avsluttet, og veileder for fastsettelse av økologisk reintall som bl.a. inneholder omforente kriterier er sendt til reindriften styringsorganer.

Departementet ser imidlertid fortsatt behov for å arbeide videre med mål- og resultatindikatorer, målstruktur og strategier. Dette vil skje både gjennom en videreføring av det arbeidet som er gjort hittil, samt at det vil bli satt i gang et arbeid med en gjennomgang av hvordan styringsorganer og forvaltning fungerer i forhold til hverandre og utad. En slik gjennomgang vil både ha fokus på hvordan forvaltningen, styringsorganene og LMD håndterer sine oppgaver, samt hvordan samspillet mellom disse fungerer. Hensikten må være å få frem forbedringspotensialer. I tillegg er det viktig å få frem hvordan disse aktørene blir oppfattet og fungerer i forhold til sine omgivelser. Denne internevalueringen vil bli iverksatt i 2009.

I forbindelse med dette arbeidet er det øremerket 500.000 kroner av bevilgningen på kapittel 1147 post 01. Departementet vil orientere videre om prosjektet i eget møte.

Oppfølging av reindriften ekspropriasjonssøknader i Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde.

Statens forhandlingsutvalg har sluttført forhandlingene om en reinbeiteavtale nord for Aursunden, og i Korssjøfjellet. I forbindelse med departementets arbeid med å tilrettelegge for en effektivering av avtalen nord for Aursunden og i Korssjøfjellet er det øremerket inntil 200.000 kroner av bevilgningen på kapittel 1147 post 45.

NINA- prosjektet – Produksjon og tap i reindriften.

Departementet har gått inn med delt finansiering av en undersøkelse av produksjon og tap i reindriften. Prosjektet er initiert av MD/DN, og planlagt gjennomført over en periode fra 2008 til 2012. I 2008 ble det øremerket inntil 1,825 mill kroner over kapittel 1147 post 71. På grunn av forsinket oppstart vil departementets andel av kostnadene for 2008 først bli belastet i 2009. Disse midlene er derfor overført til 2009. Når det gjelder departementets andel av kostnadene for 2009, er det på grunn av prisstigning behov for en øremerking på inntil 2,54 mill kroner over kapittel 1147 post 71. Dette beløpet vil imidlertid kunne reduseres dersom Reindriften deltar i prosjektet med felpersonell og utstyr, jf. brev av 8. desember 2008.

Departementet vil belaste de løpende utgifter på eget budsjettkapittel, og anmode om å få refundert disse utgiftene ved årets slutt.

1.5. Fullmakter etter bevilgningsreglementet

Finansdepartementet har i Rundskriv R-110 delegert enkelte fullmakter til departementene. Disse fullmaktene kan departementene ved behov delegere videre til underliggende virksomheter, jf. rundskrivet pkt. 2.7. Dersom Reindriftsforvaltningen har behov for fullmakter utover de som delegeres gjennom dette dokument, bes virksomheten eventuelt å ta dette opp med departementet, herunder begrunne behovet for fullmakten.

I de siste årene er det Rikstrygdeverket som har administrert ordningen vedrørende forlenget omstillingslønn, jf. kapittel 1147 post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark. Finner Reindriftsforvaltningen at denne ordningen fortsatt er tjenlig, skal forvaltningen tildele Rikstrygdeverket en belastningsfullmakt på kapittel 1147 post 71 for 2009 med inntil 1,3 mill kroner. Reindriftsforvaltningen skal holde seg løpende orientert i forhold til den til enhver tid gjeldende satsen for minstepensjon etter folketrygdlovgivningen. Kommer denne satsen til å overstige satsen for forlenget omstillingslønn, skal satsen for sistnevnte reguleres tilsvarende fra tidspunktet for overstigning.

1.5.1. Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Landbruks- og matdepartementet delegerer til Reindriftsforvaltningen fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover 2009. Leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av virksomheten, for eksempel leie av kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.

For avtaler angående leie av lokaler og andre områder av potensielt strategisk betydning, skal beslutninger tas i samråd med departementet. Det vises her til leie av nye lokaler i Kautokeino, jf avsnitt 2.2.6 Internadministrasjon.

2. Virksomheten ved Reindriftsforvaltningen i 2009

Reindriftsforvaltningens virksomhetsplan for 2009 og øvrig planarbeid skal tilpasses signalene som bl.a. er gitt i St prp nr 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet*, St. prp. nr 63 (2007-2008) *Reindriftsavtalen 2008/2009* og Stortingets behandling av disse, og som er nærmere utdypet i dette tildelingsbrevet.

Reindriftsforvaltningens aktivitet i 2009 skal styres slik at bevilgningene ikke overskrides. Departementet vil understreke betydningen av at Reindriftsforvaltningen har en intern budsjettfordelingsmodell som gir god mulighet for å kanalisere ressursene til prioriterte satsingsområder. Det framholdes i denne forbindelse at oppfølgingen av økonomireglementet for staten må gis høy prioritet.

2.1. Strategiske utfordringer og overordnede mål

Reindrifftsforvaltningen skal bidra til at målene i reindrifftspolitikken blir nådd, og legge til rette for effektiv gjennomføring av denne politikken. Reindrifftsforvaltningen har således ansvar for å forvalte reindrifftsloven og virkemidlene over reindrifftsavtalen. Reindrifftsforvaltningen skal også fungere som sekretariat og utøvende organ for Reindrifftsstyret og områdestyrene, og har i tillegg en viktig veiledningsrolle i forhold til næringen. I tillegg skal Reindrifftsforvaltningen være et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet. Det forutsettes at Reindrifftsforvaltningen bidrar til forenkling og effektivisering av ulike virkemidler med sikte på å forbedre måloppnåelsen.

De overordnede målene i reindrifftspolitikken er en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift. I forhold til disse overordnede målene, har Landbruks- og matdepartementet videreført **seks resultatområder/satsingsområder** for Reindrifftsforvaltningen:

- Ressursforvaltning
- Arealforvaltning
- Reindrifftsbasert næringsutvikling
- Tilskuddsforvaltning
- Samhandling – informasjon
- Internadministrasjon

2.2. Faglige satsingsområder

Med utgangspunkt i de overordnede målene i reindrifftspolitikken og med bakgrunn i de seks satsingsområdene, skal Reindrifftsforvaltningen utvikle hensiktsmessige resultatmål med tilhørende resultatkrav. Resultatmålene skal være konkrete og etterprøvbare. Resultatmålene innarbeides i forvaltningens virksomhetsplan, og det rapporteres årlig på oppnådde resultater i forhold til resultatområdene.

Under hvert satsingsområde er det definert delmål. Videre er det listet opp oppgaver som Reindrifftsforvaltningen skal gjennomføre i 2009. Av disse oppgavene er det spesielt to områder som skal ha høy prioritet. Det ene er implementering av ny lov med stor vekt på å legge til rette for at distriktene får utarbeidet bruksregler. Det andre området som skal ha høy prioritet, er arbeidet med verdiklassifisering av reindrifftens arealer.

2.2.1. Ressursforvaltning

Resultatområdet omfatter forvaltningens medvirkning til å sikre ressursgrunnet for en bærekraftig reindrift.

Delmål:

Reindriftsforvaltningen skal bl.a. på bakgrunn av innhentede grunnlagsdata om utviklingen i lavbeitene, slaktevekter, klimatiske og driftsmessige forhold medvirke til nødvendige tiltak som gir en tilpasset reinbestand, samt kontrollere at rammene for bruk av beiteressursene overholdes.

Prioriterte oppgaver i 2009:

Implementering av ny lov og utarbeidelse av bruksregler for de ulike reinbeitedistriktene.

Implementering av ny reindriftslov er den viktigste oppgaven for Reindriftsforvaltningen i 2009. Det er viktig at dette arbeidet prioriteres høyt. Godkjente bruksregler vil utgjøre fundamentet i ressursforvaltningen fremover, og en sentral oppgave for forvaltningen i denne sammenheng vil være å gi nødvendig bistand og informasjon.

I begynnelsen av 2008 ble det gjennomført et omfattende informasjonsarbeid om ny reindriftslov der både departementet og forvaltningen var involvert. Nå er det forvaltningen som skal følge opp videre ved at det i 2009 gis nødvendig veiledning og råd knyttet til det konkrete arbeidet med utarbeidelse av bruksregler. Det er også viktig at forvaltningen går aktivt ut og informerer distriktene om de rettigheter og de plikter som følger av loven, herunder at nye bruksregler skal foreligge innen 1. juli 2009.

Reindriftsforvaltningen skal utarbeide en veileder til distriktenes arbeid med utforming av bruksregler. Veileder skal være sendt distriktene innen 15. februar 2009.

Departementet har i felleskap med næring, forskning og Reindriftsforvaltningen utarbeidet en veileder for fastsetting av økologisk bærekraftig reintall. I tillegg til distriktets beskrivelse av beite- og driftsmessige forhold, vektlegges det å bruke kondisjonsbaserte kriterier for å synliggjøre bærekraftig reintall.

Reindriftsforvaltningen har en viktig rolle overfor distriktene i veiledning i bruk av kriteriene. Videre må forvaltningen legge til rette for at distriktene kan anvende aktuelle vekt- og produksjonsdata fra ressursregnskapet. Reindriftsforvaltningen har ansvar for å vurdere om det må iverksettes eventuelle andre tiltak for å vurdere kapasiteten på de ulike årstidsbeitene til enkelte distrikt. Dette gjelder veiinger av levende rein og utvidet beitekartlegging.

Departementet ber om å få tilsendt en orientering om status, utfordringer og fremdrift i forhold til distriktenes arbeid med bruksregler og fastsetting av reintall innen 1. april 2009.

Oppfølging av arbeidet med reintallstilpasning og økt produktivitet.

Reindriftsforvaltningen skal fortsatt stimulere og legge til rette for økt slakting og omsetning av reinkjøtt. I den forbindelse er det særlig viktig med veiledning i forhold til produksjonsoptimalisering, og derav økt uttak av kalv. For å ha en oversikt over

reintallsutviklingen skal forvaltningen fortsatt gjennomføre reintellinger i Finnmark, og i eventuelt andre utvalgte reinbeiteområder. Dette samkjøres med reintellinger i forbindelse med tilskuddskontroll, jf avsnitt 2.2.4 Tilskuddsforvaltning.

Forvaltningen skal holde departementet løpende orientert om reintallsutvikling og utviklingen av produktiviteten i de ulike reinbeiteområdene. Inkludert i dette arbeidet er en rapportering over slaktet mengde og lagerbeholdning per måned.

Forebygging av tap i reindriften.

Tap må sees i sammenheng med beitesituasjonen, klima, arealtilgang, forstyrrelser og ikke minst med rovvilt. Reindriftsforvaltningen skal arbeide for å redusere totaltapet i reindriften, herunder bidra til utarbeidelse av generelle tapsreducerende tiltak.

Forvaltningen skal fortsette samarbeidet med miljømyndighetene i forhold til rovviltforvaltningen. Blant annet gjennom dialog med de regionale rovviltnevdene, og ved å bidra til at det utarbeides og iverksettes rovviltforebyggende tiltak i samråd med fylkesmennene. Reindriftsforvaltningen skal også i 2009 bidra til å legge til rette for at fylkesmennene har et best mulig grunnlag for sine erstatningsutmålinger.

Forvaltningen skal holde departementet løpende orientert om tapsutviklingen innenfor reindriften.

NINA-prosjektet – Produksjon og tap i reindriften.

Reindriften har store tap, og den store differansen mellom omsøkt og erstattet rovdyr tap er særlig fremtredende i Finnmark. Dette har ført til økt konflikt mellom næring og myndigheter om tapsårsaker. Departementet anser at økt kunnskap om produksjon og tap vil være viktig både i forhold til konfliktdemping og for en bærekraftig ressursforvaltning av reindriftnæringen. Departementet har derfor gått inn med delt finansiering av et prosjekt for dokumentasjon av produksjon og tap i reindriften. Prosjektet er initiert av MD/DN, og gjennomføres av Norsk institutt for naturforskning (NINA) i Tromsø over en femårs periode.

For å sikre best mulig måloppnåelse av prosjektet, er det viktig at det etableres et samarbeid mellom NINA-Tromsø og Reindriftsforvaltningen. I den forbindelse ser departementet det som nyttig om forvaltningen har kapasitet og anledning til å bidra med personell til feltarbeid i de nevnte områdene. Det er viktig med god medvirkning i prosjektet og rask tilgang til resultater som er av betydning for reindriften, f.eks. produksjonsfremmende og tapsforebyggende tiltak.

Dyrevelferd.

Reindriftsforvaltningen skal følge opp de etablerte områdevisse beredskapsutvalgene, og sikre at utvalgene møtes minimum 2 ganger i året for å drøfte beite- og driftsforhold og eventuelle tiltak.

Forvaltningen skal sikre at det utarbeides rapporter i etterkant av møtene i beredskapsutvalgene. Rapportene sendes departementet til orientering.

Overvåkingsprogrammet for Finnmarksvidda.

Landbruks- og matdepartementet viser til Riksrevisjonens dokument nr 3:12 (2003-2004) *Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig bruk av reinbeiteressursene i Finnmark* hvor overvåkingsprogrammet for Finnmarksvidda omtales. Reindriftsforvaltningen skal videreføre arbeidet med overvåkingsprogrammet for Finnmarksvidda og sikre en nødvendig kontroll med beiteressurssituasjonen i Finnmark.

Forvaltningen skal holde departementet orientert om disponeringen til ressurskontroll og de overvåkingsprogrammer som er/blir iverksatt.

2.2.2. Arealforvaltning

Resultatområdet omfatter forvaltningens arbeid med å sikre reindriftens arealer og rettigheter.

Delmål:

Reindriftsforvaltningen skal fortsette å arbeide for å få dokumentert reindriftens arealbruk og rettigheter, samt arbeide for økt forståelse for reindriftens bruk av arealer, og da særlig rettet mot kommuner og fylkeskommuner. Videre er det viktig å få bevisstgjort alle nivå i forhold til det ansvar som følger av Grunnloven § 110 a og folkerettens regler om urbefolkning og minoriteter.

Prioriterte oppgaver i 2009:

Metode for verdiklassifisering av reindriftens arealer. Kart og kartverktøy.

Verdiklassifisering av reindriftens arealer vil være en av de høyest prioriterte arbeidsoppgavene i 2009. Reindriftsforvaltningen skal på grunnlag av rapport fra metodegruppa starte det konkrete arbeidet for verdiklassifisering av reindriftsarealene. Ved oppstart skal de sørlige reinbeiteområdene prioriteres. Det skal i denne forbindelse igangsettes arbeid for at det på landsbasis blir foretatt nødvendig ajourføring av de eksisterende arealbrukskartene.

Reindriftsforvaltningen skal fortsatt legge vekt på oppgaver knyttet til utvikling og bruk av kart og kartverktøy på området areal- og ressursforvaltning. Det skal sikres at reindriftens arealbrukskart er tilgjengelig gjennom bruk av internett.

Reindriftsforvaltningen skal innen 1. mars utarbeide en fremdriftsplan for arbeidet med verdiklassifisering av reindriftsarealene, og for arbeidet med kart og kartverktøy.

Arbeid med å dokumentere reindriftens arealbruk mm.

Reindriftsforvaltningen skal gjennom nettverk og kontakter til andre offentlige organ, arbeide for å gjøre disse kjent med reindriftens behov for sikring av særverdiområder

og å ivareta sammenhengende arealer, samt konsekvensene av ulike tiltak innenfor reinbeiteområdet. Videre skal forvaltningen arbeide for å få dokumentert reindriftens arealbruk og gjøre denne kjent for kommuner og fylker.

Forvaltningen skal satse på økt kompetanse i forhold til gjeldende regelverk, både blant egne tilsatte, områdestyrer og blant reindriftsutøverne.

I arbeidet med implementering av ny reindriftslov skal forvaltningen bidra til at distriktene utarbeider distriktsplaner, med et innhold i samsvar med bestemmelsene i ny lov og som vil være til nytte for den offentlige planlegging.

Forvaltningen skal holde departementet fortløpende orientert om distriktenes arbeid med distriktsplanene.

Endringer av lover og forskrifter og økt kompetanse.

Reindriftsforvaltningen skal være en aktiv pådriver i forhold til endringer av lover og forskrifter som styrer arealbruken. Det ble i 2008 vedtatt endringer i plandelen i plan- og bygningsloven (pbl), og det er fremmet forslag til endringer i bygningsdelen i loven. I den forbindelse skal forvaltningen i samarbeid med departementet bidra til økt kompetanse i reindriften og dens styrings- og forvaltningsorganer i forhold til ny plan- og bygningslov. Videre skal forvaltningen i samarbeid med departementet utarbeide en veileder om reindrift og arealforvaltning etter plan- og bygningsloven. En slik veileder er særlig tiltenkt de kommunale og fylkeskommunale planleggerne.

Reindriftsforvaltningen skal ferdigstille veileder innen 1. juli 2009.

Behandling av saker etter plan- og bygningsloven og øvrige arealsaker.

Reindriftsforvaltningen skal ha løpende oppfølging i forhold til behandling av saker etter plan- og bygningsloven, herunder hvordan innsigelseskompetansen blir praktisert av de ulike områdestyrene. Dette gjelder også i forhold til hvordan oppfølgingen av innsigelsessakene håndteres ved områdekantorene. Reindriftsforvaltningen skal se til at det i tilknytning til områdestyrenes årsmeldinger rapporteres om behandlingen av arealsaker. Rapporten skal også inneholde angivelse av antall saker fordelt på sakstype.

Vindkraftutbygging.

I sammenheng med at det er etablert en metode for konfliktvurdering av spesielle områder ved vindkraftutbygging, skal Reindriftsforvaltningen fortløpende utarbeide en tematisk konfliktvurdering i forhold til reindrift av meldte og omsøkte vindkraftprosjekt. Kopi av konfliktvurderingene skal sendes departementet. Videre skal forvaltningen bidra i arbeidet med regionale vindkraftplaner.

Oppfølging i forhold til ny reinbeitekonvensjon med Sverige.

Forhandlingene om ny reinbeitekonvensjon med Sverige sluttføres i 2009. Reindriftsforvaltningen skal bistå i effektueringen av ny konvensjon.

Oppfølging av norsk-finsk reingjerdekommissjon.

Landbruks- og matdepartementet skal i 2009 følge opp innspill som er kommet fra den norsk-finske reingjerdekommissjonen om endring av konvensjonen, samt forslag om bygging av nytt gjerde. Reindriftsforvaltningen skal bidra i dette arbeidet.

Oppfølging av reindriften ekspropriasjonssøknader i Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde.

Reinbeiteavtalen for området nord for Aursunden blir nå iverksatt, jf. departementets brev til Reindriftsforvaltningen av 21. november 2008. Departementet vil i eget møte konkretisere forvaltningens oppgaver i forhold til effektiviteten av avtalen nord for Aursunden. Sentrale tema under møtet vil være ansvarsfordelingen mellom forvaltningen og departementet, samt framtidig oppfølging av avtalen. I tillegg vil finansiering av gjerdene og beiteleien være sentrale tema.

I Korssjøfjellet ble forhandlingene om en reinbeiteavtale avsluttet 14. mars 2008, og det foreligger en anbefalt avtale. Denne vil i første halvår 2009 bli sendt til de enkelte grunneiere, som skal ta stilling til om de vil slutte seg til avtalen. Dersom det etter dette viser seg at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å iverksette avtalen, vil det på tilsvarende måte som i Aursundensaken være behov for å forberede arbeidet med oppføring av gjerdene mv. Departementet vil komme tilbake til dette.

2.2.3. Reindriftsbasert næringsutvikling.

Resultatområdet omfatter forvaltningens medvirkning til økt verdiskaping i reindriften, herunder etablering av tilleggsnæringer og nisjeproduksjon i reindriften.

Delmål:

Reindriftsforvaltningen skal medvirke til utnytting og utvikling av reindriften basert på prinsippet om en bærekraftig reindrift, herunder etablering av tilleggsnæringer i sammenheng med de inntekts- og velferdspolitiske tiltakene rettet mot reindriften.

Prioriterte oppgaver i 2009:

Økt verdiskaping.

Reindriftsforvaltningen skal være en bidragsyter for økt verdiskaping i reindriften. I samarbeid med næringens organer og andre aktører, skal forvaltningen bidra til at de økonomiske ressursene over reindriftsavtalen nyttes på en måte som gir størst effekt og verdiskaping. I sammenheng med dette skal forvaltningen arbeide for at virkemidlene fra Reindriften utviklingsfond og Verdiskapingsprogrammet for reindrift blir sett i sammenheng, slik at effekten av de to ordningene blir størst mulig. Videre skal forvaltningen arbeide for å legge til rette for en positiv samhandling mellom reindriftnæringen, Innovasjon Norge og egen forvaltning i gjennomføringen av verdiskapingsprogrammet. I den forbindelse skal forvaltningen bidra til å styrke samarbeidet mellom styringsgruppen i VSP-rein og RUF-styret med formål å utvikle en

felles strategi for økt verdiskaping i reindriften. I tillegg skal forvaltningen stimulere til økt produksjonsoptimalisering og derav økt kalveslakt.

Styrke kvinnes posisjon i reindriften.

Reindriftsforvaltningen skal arbeide aktivt for å synliggjøre, og legge til rette for å styrke kvinners stilling i reindriften. Et særlig viktig forhold er rekruttering til næringen. Videre er det sentralt at arbeidet med verdiskaping i reindriften blir sett i sammenheng med satsingen på de kvinnerettede tiltakene. I tillegg skal Reindriftsforvaltningen videreutvikle arbeidet med å vurdere effektene i et likestillingsperspektiv av nye og gamle tiltak, og samtidig arbeide med holdninger rundt kvinner i reindriften.

Markedstiltak.

Reindriftsforvaltningen skal holde seg løpende orientert i forhold til Importutvalgets arbeid samt arbeidet i Kontaktutvalget for reinkjøtt. Videre skal forvaltningen legge til rette for, og koordinere markedsføringstiltak i 2009 etter retningslinjer gitt i forbindelse med reindriftsavtaleforhandlingene.

Reindriftsforvaltningen skal holde departementet orientert om planlagte og iverksatte markedsføringstiltak i 2009.

2.2.4. Tilskuddsforvaltning

Resultatområdet omfatter forvaltningens medvirkning til å sikre en bærekraftig reindrift. Reindriftsforvaltningen forvalter tilskuddsordningene med reindriftsutøverne som målgruppe. De viktigste ansvarsområdene er knyttet til utvikling og forvaltning av tilskuddsordningene i tråd med målene i reindriftspolitikken og økonomireglementet.

Delmål:

Reindriftsforvaltningen skal medvirke til et enklere og bedre regelverk for forvaltning av tilskuddsordningene, samt bedre forståelse av virkemidlene sitt innhold.

Prioriterte oppgaver i 2009:

Tilskudd.

I 2009 skal Reindriftsforvaltningen sørge for å videreføre arbeidet med å legge til rette for elektroniske selvbetjeningsløsninger i forvaltningen, systemutvikling og gi innspill til forenklinger i de økonomiske virkemidlene over reindriftsavtalen.

Reindriftsforvaltningen har utarbeidet en veileder for samtlige tilskuddsordninger, denne skal oversettes til nordsamisk. Forvaltningen skal fortsatt arbeide for å sikre rask og lik behandling av de enkelte utøverne i de ulike reinbeiteområdene. Som en del av kontrollarbeidet skal forvaltningen fortsette å telle rein i de ulike reinbeiteområdene, og da prioritere reinbeiteområdene i Finnmark.

Forvaltningen skal utarbeide en plan for telling av rein, herunder budsjett, samt prioriteringer mellom områder og distrikt. Planen skal oversendes departementet innen 1. juni 2009. Ved større avvik mellom telling og utøvernes egen rapportering, skal det settes inn tiltak.

Gjeterhytter.

Reindrifftsforvaltningen ferdigstilte rapporten om gjeterhytter i reindriften i 2008. Med bakgrunn i denne rapporten skal forvaltningen ha en videre oppfølging av disse sakene for overføring og formalisering av eierforhold.

Forvaltningen skal innen 1. oktober oversende en statusrapport om dette arbeidet.

Konfliktforebyggende tiltak.

Reindrifftsforvaltningen skal delta aktivt i arbeidet med å utvikle konfliktforebyggende tiltak i forhold til andre næringsinteresser. Forvaltningen må for eksempel sørge for at konfliktene blir redusert mest mulig gjennom vilkår og veiledning i de tilfellene der gjerdebygging og bruk av motoriserte hjelpemidler er nødvendig.

Behandling av merverdiavgift i reindriftsfond.

Reindrifftsforvaltningen skal fortsette arbeidet i tilknytning til behandling av merverdiavgift i reindriftsfond, bl.a. gjennom kontakt med Skattedirektoratet. Der det anses hensiktsmessig og nødvendig, skal departementet kobles inn.

2.2.5. Samhandling – informasjon.

Resultatområdet omfatter forvaltningens medvirkning til å dokumentere reindriften arealbruk og rettigheter. Videre omfatter det forvaltningens medvirkning til økt forståelse og tillit mellom forvaltningen og næringens representanter med tanke på nødvendigheten av samarbeid for å nå målet om en bærekraftig reindrift.

Delmål:

Reindrifftsforvaltningen skal videreutvikle samarbeidet med andre offentlige institusjoner, og da i særlig grad i forhold til miljøforvaltningen og Sametinget. Videre er det påkrevd med nær kontakt mellom Reindrifftsforvaltningen og næringens representanter for å opparbeide tillit og forståelse for samarbeid som avgjørende grunnlag for å nå målet om en bærekraftig reindrift.

Prioriterte oppgaver i 2009:

Informasjonsvirksomhet.

Reindrifftsforvaltningen skal drive aktiv veiledning og informasjonsvirksomhet om den nye reindriftsloven, og særlig rette ressursene inn mot reinbeitedistriktene sitt arbeid med bruksreglene. Det vises til omtalen under avsnitt 2.2.1 Ressursforvaltning.

Reindriftsforvaltningen skal fortsette arbeidet med en aktiv informasjonsvirksomhet om sine ansvarsområder, og formidle informasjon om utviklingen i reindriften og de sentrale verdiene som reindriften tar vare på. Det er viktig å fokusere på de positive sidene ved reindriften, og få synliggjort det positive reindriften bidrar med i et samfunnsperspektiv. Reindriftsforvaltningen skal utarbeide en informasjonsplan innen 1. juni 2009.

Konsultasjoner.

Departementet anser at konsultasjonsavtalen mellom Staten og Sametinget fungerer bra på et overordnet nivå, men at det kan være behov for en underveileder i forhold til reindriften. LMD konstaterer at AID ikke har gjennomført en revisjon av veilederen for konsultasjoner. Reindriftsforvaltningen skal derfor utarbeide en underveileder basert på eksisterende veileder. Frist for en slik veileder settes til 1. desember 2009.

2.2.6. Internadministrasjon.

Resultatområdet omfatter organisasjonsutvikling, personalforvaltning, økonomistyring, informasjon og kommunikasjon, dokumentasjon, IKT og drift.

Delmål:

Reindriftsforvaltningen skal være omstillingsdyktig og formåleffektiv, og ha et kostnadseffektivt rettleidnings- og støtteapparat internt og overfor den enkelte reindriftsutøver.

Prioriterte oppgaver i 2009:

Nye lokaler i Kautokeino.

Prosjektkontoret i Kautokeino er avviklet, og de ansatte skal så snart som mulig samlokaliseres med forvaltningen i Vest-Finnmark. I den forbindelse har departementet fått forelagt en plan for leie av lokaler for å dekke forvaltningens behov for lokaler i Kautokeino. Det vises videre til samtaler om dette på styringsmøtet 17. oktober 2008, samt senere kontakt. LMD vil så snart som mulig gi endelig tilbakemelding på de foreslåtte planene.

Grønn stat.

Miljøledelse er et verktøy for å øke bevisstheten om miljøkonsekvensene av en virksomhet og sette i gang et systematisk arbeid for å endre virksomheten i en miljøvennlig retning. Innføring av miljøledelse er en dynamisk og kontinuerlig prosess. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer, jf. veilederen T-1426 Miljøledelse i staten fra Miljøverndepartementet. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse.

Statlige tjenester – Brukerundersøkelse.

Reindriftsforvaltningen skal innarbeide regjeringens mål om at innbyggerne i større grad skal kunne påvirke kvaliteten og utformingen på de statlige tjenestene.

Regjeringen har besluttet at alle publikumsrettede statlige etater skal gjennomføre systematiske brukerundersøkelser, og at resultatene som hovedregel gjøres allment tilgjengelig. Departementet viser til evaluering av Reindriftsforvaltningens hjemmesider og ber forvaltningen følge opp eventuelle forslag til forbedringer.

Det vises til øvrig omtale av resultatområdet i kapittel 4. Administrative krav og forventninger.

3. Nærmere omtale av tildeling (og fondsramme) for 2009

Reindriftsforvaltningen må disponere tildelte midler på en slik måte at det blir dekning for lønnsutbetalinger og andre utgifter gjennom hele budsjettåret, eventuelt ved omdisponeringer/innsparinger/utgiftsreducerende tiltak. Det understrekes at det ikke er adgang til å overskride bevilgningen på de enkelte poster, bortsett fra det som følger av unntaksbestemmelsene i budsjettfullmakten, jf. pkt. 1.3 ovenfor. Muligheten til å få ekstrabevilgninger/overskridelsestillatelse gjennom året er meget begrenset. Uforutsette utgifter må dekkes innenfor rammen. Det forutsettes videre at det budsjetterte inntektskravet oppnås.

Dersom det oppstår uforutsette omstendigheter med store budsjettmessige konsekvenser, må dette snarest meddeles departementet. Budsjettmessig dekning må foreslås.

3.1. Tildeling under posten 01 Driftsutgifter og posten 45 Store utstyrskjøp

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jfr St prp nr 1 (2008-2009) *Landbruks- og matdepartementet* og B. Innst S nr 8 (2008-2009), samt de øremerkinger som er omtalt under kapittel 1.4, stilles 39 186 000 kroner over kapittel 1147 post 01, og 6 575 000 kroner over post 45 til forvaltningens disposisjon i 2009.

Avsetningen over Post 45 dekker utgiftene til oppfølging av Norge sitt ansvar for grensegjerder, og til effektivering av reinbeiteavtaler i Rørosregionen. Dette omfatter planlegging, gjennomføring og vedlikehold av gjerder i henhold til budsjetterte tiltak for 2009.

Det er for 2009 innarbeidet en generell priskompensasjon på 3,1 pst. under post 01.2. Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til virkning av lønnsoppgjøret i 2009 i løpet av høsten 2009.

3.2. Forvaltning av tilskuddsordninger

Reindriftsforvaltningen forvalter en rekke tilskudd. Beløpene som er stilt til disposisjon under kap. 1147 *Reindriftsforvaltningen* og kap. 1151 *Reindriftsavtalen* skal finansiere følgende tilskuddsordninger med følgende beløp:

Kap/post	Beskrivelse	Beløp 2009
Kap. 1147 post 70	Tilskudd til fjellstuer	kr 680.000
Kap. 1147 post 71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	kr 7.760.000
Kap. 1147 post 82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	kr. 3.000.000
Kap. 1151 post 51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	kr. 35.900.000
Kap. 1151 post 72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	kr. 6.200.000
Kap. 1151 post 75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	kr. 53.100.000

Det er viktig at Reindriftsforvaltningen til enhver tid har oversikt over hvor stor del av bevilgningene som er kommet til utbetaling, og hvor stor del som er bundet opp i bindende tilsagn som ikke er kommet til utbetaling. Reindriftsforvaltningen må påse at samlet utbetaling og tilsagn ikke overskrider beløpene som her stilles til disposisjon for hver enkelt ordning, med tillegg av eventuelle overførte beløp fra forrige budsjettermin. I den grad ubrukte midler fra 2008 kommer i tillegg, vil dette bli meddelt i eget brev på et senere tidspunkt.

Forvaltningen av tilskuddsordninger må baseres på virksomhetens vurdering av risiko og vesentlighet. Tilskuddsforvaltningen må derfor integreres i Reindriftsforvaltningens arbeid med å implementere risikostyring i virksomheten, jf. nedenfor under pkt. 4.2.

De nevnte tilskuddsordningene må forvaltes i samsvar med bestemmelser fastsatt av departementet, og med de presiseringer og føringer som følger nedenfor i dette tildelingsbrevet og reglementet for økonomistyring i staten.

3.2.1 Tilskudd kap 1147

Post 70 Tilskudd til fjellstuer

Formålet med tilskuddet er å holde vedlike tilbudet om husvære til bl.a. reingjetere. I dag er det fire statseide fjellstuer, i tillegg til at det er kontrakt med tre private om fjellstuehold.

Post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark

Det er avsatt totalt 10,3 millioner kroner, hvorav det er gjort en øremerking på 2,54 mill kroner, til tiltak som har som formål å bidra til en mer bærekraftig reindrift, fortrinnsvis i Finnmark reinbeiteområde.

Posten blir nyttet til å dekke utgiftene til forlenget omstillingslønn. Hovedformålet med dette tilskuddet har vært å redusere tallet på rein og utøvere i næringen. I forbindelse med dette tiltaket har det vist seg vanskelig å få omstillere over 55 år i annet arbeid. Forutsetningen for å komme inn under ordningen er at driftsenheten blir endelig avviklet. Det er satt av 1.3 mill kroner til forlenget omstillingslønn. Ordningen blir administrert med bakgrunn i *”Tillegg forskrift vedrørende forlenget omstillingslønn for personer som det etter omstillingsforskriftens § 3 ikke ble krevd aktiv omstilling for.”*

Den nye reindriftsloven medfører store utfordringer både for næring og for forvaltning. Reindriftsforvaltningen skal aktivt følge opp distriktene under utarbeidelse av bruksregler, og sørge for at distriktene raskt får utarbeidet manglende rammevilkår gjennom godkjente bruksregler. I den sammenheng er det også nødvendig med en økt aktivitet hos reindriftenes styringsorganer, samt behov for en aktiv informasjonsvirksomhet. Oppfølgingen av distrikt i Finnmark dekkes over denne posten.

Reindriftsforvaltningen skal stimulere til økt slakting og omsetning av reinkjøtt i Finnmark. Hvilke tiltak som settes i verk, og finansieres over denne posten vil blant annet avhenge av situasjonen i det enkelte distrikt, og den til en hver tid gjeldende markedssituasjon.

Som en del av kontrollarbeidet og oppfølgingen av ressursituasjonen på de ulike årstidsbeitene, skal forvaltningen gjennomføre tellinger av rein. Tellinger i Finnmark finansieres over denne posten.

Som en oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse av om bruken av reinbeiteressursene i Finnmark er bærekraftig, finansierer posten prosjektet overvåkningsprogrammet for Finnmarksvidda.

Departementets utgifter i forbindelse med prosjektet ”Produksjon og tap i reindriften” i regi av NINA Tromsø vil bli dekket over denne posten.

Enkelte utviklings og utredningskostnader i forbindelse med forvaltningen av tilskuddsordninger, samt evalueringer og kostnader til videreutvikling og forbedring av forvaltningens IKT-system vil kunne bli dekket over denne posten. Forvaltningen må synliggjøre hvilke tiltak som ikke dekkes direkte av de ordinære driftsmidlene, og få endelig godkjenning av departementet før iverksetting av aktuelle tiltak.

Reindriftsforvaltningen skal innen 1. april 2009 oversende en oversikt over forventede utgifter på posten i 2010.

Post 82 Radioaktivitetstiltak

Statens dekning av kostnader som følge av radioaktivt nedfall etter Tsjernobylulykka har som prinsipielt utgangspunkt det vedtak som Regjeringen fattet om økonomisk skadesløshet 31. juli 1986. Det vises til nærmere omtale i St. prp. nr. 63 (2007-2008).

3.2.2 Tilskudd kap 1151

Post 72 Tilskudd til organisasjonsarbeid

Formålet med tilskuddet er å sikre en aktiv deltagelse fra reindriftsnæringen i gjennomføringen av reindriftspolitikken, med sikte på økt verdiskaping.

Reindriftsforvaltningen utbetaler tilskuddet på grunnlag av oversendt årsrapport og revisorgodkjent regnskap for siste driftsår, samt budsjett og planer for 2010.

Kontingentinntekter og eventuelle tilskudd/refusjoner/inntekter fra andre institusjoner/departementer skal spesifiseres både i regnskap og budsjett. Det settes krav om at NRL skal rapportere særskilt i forhold til arbeid og planer med

Kontaktforumet for reinkjøttomsetning, samt organisasjonens arbeid og planer med HMS. I årsrapporten bør det også redegjøres for NRL's deltagelse i ulike offentlige oppnevnte styrer og utvalg.

Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

Det ble for avtaleåret 2008/2009 bevilget 53,1 mill kroner til ulike kostnadssenkende og direkte tilskudd. Bevilgningen er beregnet å dekke kostnadene ved ordningene som vil gjelde i slaktesesongen 2008/2009. Nedenfor følger en omtale av fordelingen på de enkelte underpostene, samt en omtale av enkelte endringer fra forrige avtale. Ordningene blir administrert med bakgrunn i forskrifter knyttet til reindriftsavtalen. Forskriftene er trykket i eget hefte som ble utgitt i juni 2008.

75.11	Frakttilskudd	2 000 000
75.12	Tilskudd til driftsenheter og tamreinlag	36 300 000
75.13	Distriktstilskudd	8 500 000
75.18	Tidligslaktetilskudd i Finnmark og Troms	6 300 000

Post 75.11 Frakttilskudd

Formålet med dette tilskuddet er å bidra til utjevning av pris på reinkjøtt til reineiere i ulike distrikter, samt utjevning av fraktkostnader til marked. Det er satt av 2,0 millioner kroner til ordningen.

Post 75.12 Tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

Formålet med tilskuddet er å bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet samt heve inntekten og virke utjevne mellom enheter i næringen. Den er inndelt i følgende ordninger:

Produksjonspremie: Formålet med produksjonspremien er å premiere innsats, produksjon og videreføring i næringen. Det er satt av 20,5 mill kroner til produksjonspremien.

Driftstilskudd: Formålet med ordningen er å kompensere for noen av utgiftene i reindriften. Det er satt av 6,3 mill kroner til driftstilskuddet.

Kalveslaktetilskudd: Formålet er å øke produktivitet. Satsen for tilskuddet er økt til 200 kroner per kalv. Det er satt av 6,6 mill kroner til ordningen med kalveslaktetilskudd.

Ektefelle- og samboertillegget: Ny reindriftslov sidestiller ektefeller og samboere. Ordningen er et ledd i en positiv kvinne- og familiepolitikk, og det gis ekstra tilskudd til de siidaandeler der begge ektefeller eller samboere driver aktiv reindrift. Det er satt av 2,9 mill kroner til ordningen med ektefelletillegg.

Post 75.13 Distriktstilskudd

Formålet med distriktstilskuddet er å medvirke til at reinbeitedistriktene skal kunne ta et økt ansvar for utviklingen av en bærekraftig næring, herunder utarbeidelse av distriktsplan. Videre skal tilskuddet gi grunnlag for at distriktene skal ha ansvaret for finansieringen av kostnadene i forbindelse med avløsning under sykdom og svangerskap utover de generelle ordningene i Folketrygden. For reinbeitedistrikter/tamreinlag kan det avsettes et beløp i reindriftsfondet til tapsforebyggende tiltak. Departementet anmoder forvaltningen om å opprettholde praksis med avkorting av tilskudd for de distrikt som ikke retter seg etter vedtak om høyeste reintall. Det er satt av 8,5 mill kroner til distriktstilskuddet.

Post 75.18 Tidligslaktetilskudd

Formålet med tilskuddet er å medvirke til at rein blir slaktet tidlig på høsten. Dette blir gjort for å redusere belastningen på marginale lavbeiter, samt å oppnå best mulig kvalitet på kjøtt og biprodukt. Det er satt av 6,3 mill kroner til tidligslaktetilskuddet.

Kontroll av ordningene.

I hvilken grad målene for ordningene oppnås rapporteres i samsvar med regelverket for den enkelte ordning. Det samme gjelder rapport om utført kontrollarbeid. Resultatrapporteringen og rapporteringen om utførte kontroller utarbeides og sendes departementet innen 1. mars, og drøftes nærmere under vårens styringsmøte.

3.3. Fond

Kapittel 1151 Post 51 Reindriftens Utviklingsfond (RUF).

Reindrifftsforvaltningen har forvaltningsansvaret, herunder regnskapsføreransvaret, for Reindriftens Utviklingsfond. Midlene fra RUF kan nyttes til praktiske tiltak i næringen som for eksempel investeringer i anlegg til bruk i utøvingen av reindriften, og investeringer knyttet til binæringer. Fondet kan også gi støtte til faglige tiltak til å fremme reindriften, samt støtte til tiltak av allmenn interesse for samisk kultur. Fondet kan yte lån eller tilskudd knyttet til etablering i næringen.

Ordningene sortert under Reindriftens Utviklingsfond blir administrert med bakgrunn i forskrift for Reindriftens Utviklingsfond.

Utbetalinger fra fondet skal skje gjennom statens konsernkontoordning. Når det gjelder ordningen med konfliktforebyggende tiltak som forvaltes av Innovasjon Norge (IN), skal Reindrifftsforvaltningen utbetale midler fra RUF til IN i terminer etter behov. Det skal også legges opp til regelmessig avstemming av fondsregnskapet og IN's regnskap.

Over RUF er det avsatt 7,7 mill kroner til verdiskapingsprogram for reindriften for driftsåret 2008/2009. Bevilgningen dekker også kostnadene til administrasjon av ordningen i IN, og innebærer et uendret aktivitetsnivå. Bevilgningen var fordelt med 4,45 mill kroner på siste halvår 2008 og 3,25 mill kroner første halvår 2009. Reindrifftsforvaltningen Alta overfører de respektive beløp som et forskudd til dekning av utgifter for hvert halvår. IN skal på sin side ettersende regnskap og rapporter for påløpte utgifter til Reindrifftsforvaltningen Alta.

4. Administrative krav og forventninger

4.1. Arbeidsgiverrollen

Departementet legger til grunn at Reindrifftsforvaltningen følger opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementerer føringer og følger opp rapporteringer som kommer på personalområdet.

Inkluderende og stimulerende personalpolitikk

Reindrifftsforvaltningen skal fortsatt ha oppmerksomhet på:

- Etablering av gode og formålstjenlige kanaler for varsling.
- Etterlevelse av etiske retningslinjer for statstjenesten.
- Fortsatt følge opp arbeidet med et mer inkluderende arbeidsliv.
- Aktiv bruk av ulike former for mobilitetstiltak som et ledd i kompetanseutvikling.
- Målrettet arbeid med lederutvikling som en del av virksomhetens videre utviklingsarbeid.
- Tilrettelegge for medvirkning fra de ansatte i virksomheten.

Likestilling

Reindriftsforvaltningen skal fortsatt jobbe aktivt for å øke andelen kvinnelige ledere innenfor virksomheten. I den forbindelse vises det til likestillingslovens § 1a som inneholder krav til offentlige myndigheter om å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling på alle samfunnsområder (aktivitetsplikten). Videre inneholder den et krav til rapportering i forhold til den interne virksomheten som det skal redegjøres for i årsrapporten (redegjørelsesplikten).

De ovennevnte punkter skal omtales i årsrapporten for 2008

4.1.1. Personalfullmakter

Personalfullmakter for budsjettåret 2009 følger som vedlegg til dette tildelingsbrevet og er gyldige til nytt tildelingsbrev kommer.

Alle tidligere personaladministrative fullmakter som er gitt virksomheten trekkes etter dette tilbake.

4.2. Intern kontroll og risikostyring

Reindriftsforvaltningen skal ha etablert en god internkontroll, og ledelsen må se til at kontrolloppgavene blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger basert på den enkelte virksomhets egenart er et viktig element i departementets kontrollarbeid ovenfor underliggende virksomheter. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjettammer som er stilt til disposisjon. Virksomhetene har videre et selvstendig ansvar for implementering av risikostyring innenfor de krav og rammer som er satt, jf. omtale i tildelingsbrev for 2006.

Det vises til risikovurderingen som Reindriftsforvaltningen har utarbeidet, og som har vært drøftet i tidligere møter med departementet. Departementet har merket seg de risikoområdene Reindriftsforvaltningen har pekt på, og de tiltak og kontrollaktivitetene forvaltningen legger vekt på. Departementet viser til styringsmøte i oktober 2008 der forvaltningen er oppfordret til å gjennomføre en raskere implementering av risikostyring i egen virksomhet. Status og rapportering i forhold til de viktigste risikoområdene skal knyttes til målstrukturen, og kommenteres i årsrapporten fra 2008.

Rapportering: *Årsrapport 2009 (for 2008)* - Status og rapportering i forhold til de viktigste risikoområdene skal knyttes til målstrukturen, og kommenteres. *Første styringsmøte* – status på arbeidet med implementering av risikostyring i virksomheten samt overordnet status på risiko. *Årsrapport 2010 (for 2009)* - status og rapportering på de viktigste risikoområdene, knyttet til målstrukturen.

4.3. Innkjøp

Departementet legger stor vekt på at alle underliggende virksomheter følger regelverket for offentlige anskaffelser. Reindriftsforvaltningen må gjennom strategi for innkjøp og oppfølging av denne, sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det

er viktig at innkjøpsfunksjonen inngår i ledelsens internkontroll, slik at uheldig praksis kan korrigeres så snart som mulig.

Det vises videre til Regjeringens Handlingsplan 2007 - 2010 Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser (tilgjengelig på Fornyings- og administrasjonsdepartementets hjemmeside), hvor det fremgår at det fra 1.1.2008 er innført en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp med konkrete krav til statlige virksomheter innen prioriterte produktgrupper. Departementet forutsetter at virksomheten for alle aktuelle produktgrupper implementerer handlingsplanens krav i innkjøpsstrategien og -arbeidet.

Rapportering: *Årsrapport 2009 (for 2008)* – redegjøre for status på anskaffelsesområdet. *Første styringsmøte* – redegjøre for status på anskaffelsesområdet. *Årsrapport 2010 (for 2009)* – redegjøre for status på implementering av handlingsplanen.

4.4. Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT

Regjeringens IKT-politikk er nedfelt i St.mld. nr. 17 (2006-2007) og det vises for øvrig til omtale av fornying ved bruk av IKT i LMDs budsjettproposisjon. Det forventes at virksomhetene er kjent med og følger opp de krav og føringer som er gitt av regjeringen.

Reindriftsforvaltningen skal legge til rette for at næringsdrivende og andre brukere selv skal kunne velge om henvendelser fra, og kommunikasjon med, virksomheten skal skje elektronisk.

I 2009 skal forvaltningen videreføre arbeidet med å utvikle nettbaserte forvaltningsløsninger til å bli mer brukervennlige. Nettbaserte tjenester fra det offentlige skal kunne brukes av alle, og man skal ved utvikling legge til grunn prinsippet om universell utforming. Samtidig forventes det at en følger de anbefalingene som er gitt i Fornyings- og administrasjonsdepartementets referanse katalog for IT-standarder i offentlig sektor.

Det forutsettes at forvaltningen ved all utvikling av systemer som innebærer innrapportering eller annen kontakt med næringsdrivende, legger opp til en tilknytning til Altinn. Ved utvikling av tjenester og systemer som forventes å skulle samvirke med andre offentlige systemer, skal dette fortrinnsvis skje gjennom en tjenesteorientert arkitektur. Det må begrunnes særskilt om man velger å utvikle egne løsninger i stedet for å benytte tjenester som finnes i Altinn eller andre offentlige felleskomponenter og -tjenester.

Reindriftsforvaltningen vil ha ansvar for å holde LMDs tjenestekatalog oppdatert med korrekte opplysninger om egne netjtjenester, applikasjoner og datakilder. Ved planlegging av ny- og videreutvikling av systemer skal virksomheten gjøre en vurdering

av om tjenester, applikasjoner eller datakilder i andre deler av forvaltningen bør integreres for å bedre informasjonsutveksling mellom virksomhetene og med det forhindre dobbeltrapportering og synliggjøre muligheter for nye tjenester.

Rapportering: *Årsrapport* – redegjøre for status på virksomhetens arbeid med å holde Tjenestekatalogen oppdatert. Ved omtale av systemutviklingsprosjekter skal vurderingen av informasjonsutveksling med andre virksomheter også omtales.

4.5. Beredskap og sikkerhet

Reindriftsforvaltningen skal prioritere arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. I forhold til dette må beredskapsplanverket holdes oppdatert og utvikles slik at forvaltningen er i stand til å forvalte sitt ansvar og opprettholde sine funksjoner i en krisesituasjon. Beredskapsplanverket i Reindriftsforvaltningen skal bygge på ansvars-, nærhets- og likhetsprinsippet i samsvar med øvrig organisering av sikkerhet og beredskap i offentlig forvaltning. Beredskapsplanverket skal baseres på risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) og bør i størst mulig grad koordineres med tilgrensende etater og virksomheters beredskapsplaner slik at man får enhetlige og samstemte krisehåndteringsplaner. Krisekommunikasjon skal vektlegges spesielt i planleggingen.

Reindriftsforvaltningen må oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid og sørge for at dette arbeidet blir utført i henhold til krav gitt i Lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste samt tilhørende forskrifter. Dette omfatter blant annet krav til at virksomheten har etablert en sikkerhetsadministrasjon og utarbeidet en sikkerhetsinstruks.

Rapportering: *Årsrapport* – redegjøre for hva som er gjort på beredskapsområdet siste året, og hva som er planlagt for det påfølgende året (revisjoner, øvelser med mer.) Reindriftsforvaltningen skal samtidig oversende overordnede beredskapsplaner til departementet.

4.6. Kommunikasjon og informasjon

Landbruks- og matdepartementet vektlegger et offensivt kommunikasjonsarbeid og en målrettet informasjonsvirksomhet som er i samsvar med den statlige informasjonspolitikken. Her legges det stor vekt på kravene om åpenhet og innsyn og at offentlige virksomheter er pålagt å vurdere meroffentlighet.

Det er viktig at Reindriftsforvaltningen setter av tilstrekkelig ressurser til informasjonsvirksomheten og lærer opp ledere og medarbeidere, særlig knyttet til krisekommunikasjon.

Landbruks- og matdepartementet legger stor vekt på gjensidig informasjon. Regelmessige kontakt mellom departementet og forvaltningen er et viktig tiltak for å holde hverandre orientert om saker som kommer opp og som kan utvikles gjennom samarbeid. Det legges opp til at informasjonsenhetene møtes minst én gang i året for å drøfte felles utfordringer.

Landbruks- og matdepartementet ønsker å styrke den elektroniske formidlingen på landbruks- og matområdet. Brukerne må få tilbud om informasjon av høy kvalitet og nye interaktive tjenester tilpasset deres behov. LMD legger stor vekt på godt utviklede nettsider der målet er å gi et helhetlig bilde av fag- og politikkområdet.

4.7. Ny offentleglov

Ny offentleglov trer i kraft 1. januar 2009. Den nye loven er mer detaljert enn den nå gjeldende offentlighetsloven. Flere unntakshjemler er snevret inn eller fjernet. Loven har også en formålsbestemmelse som sier at formålet med loven er å legge til rette for at offentlig virksomhet er åpen og gjennomsiktig, for slik å styrke informasjons- og ytringsfriheten, den demokratiske deltakelsen, rettstryggheten for den enkelte, tilliten til det offentlige og kontrollen fra allmennheten.

Rapportering: *Første styringsmøte* - redegjøre for hvordan kunnskap om den nye loven er implementert i virksomheten, og hvordan virksomheten legger til rette for offentlig innsyn.

5. Rapportering

5.1. Resultatrapportering

Departementet legger stor vekt på å bedre resultatrapporteringen fra underliggende virksomheter, og ber Reindriftsforvaltningen om nøye å følge opp rapporteringen på resultatområdene nedenfor. På områder hvor det eventuelt ikke finnes gode nok opplegg for å rapportere på indikatorene, må rapporteringen utvikles.

For 2009 er det fastsatt følgende frister for, og innhold i rapportering:

Resultatområde - frist	Ref. kap.	Rapportering - indikatorer
Ressursforvaltning 1. februar 15. februar 1. april Månedlig	2.2.1	Ferdigstille veileder for utarbeidelse av bruksregler etter ny lov. Utsendelse av veilederen til distriktene. Skriftlig orientering om status og aktuelle tiltak for oppfølging av implementering av ny lov/bruksregler. Rapportering om antall slaktet dyr og lagerbeholdning av reinkjøtt per måned.

Kvartalsvis Løpende		Skriftlig orientering om reintallsutvikling og tapsutvikling i reindriften. Rapportering i etterkant av møter i beredskapsutvalg.
Arealforvaltning 15. februar 1. mars 1. juli Løpende	2.2.2	Fremdriftsplan for arbeidet med å dokumentere reindriften arealbruk, kompetanseheving om gjeldende regleverk og distriktenes arbeid med distriktsplaner. Utarbeide fremdriftsplan for arbeidet med verdiklassifisering av reindriften arealer, og ajourføring av de eksisterende arealbrukskartene. Ferdigstille veileder om reindrift og arealforvaltning etter den nye plan- og bygningsloven. Orientering om distriktenes arbeid med distriktsplanene.
Reindriftingsbasert næringsutvikling Løpende	2.2.3	Beskriv strategier og tiltak for å styrke rekrutteringen av kvinner i reindriften og i reindriftingsforvaltningen. Rapporter i forhold til forvaltningens markedsarbeid i 2009.
Tilskuddsforvaltning 1. juni 1. oktober	2.2.4	Utarbeide plan for telling av rein, herunder budsjett, samt prioriteringer mellom områder og distrikt. Statusrapport for arbeidet med overføring og formalisering av eierforhold av gjeterhytter i reindriften. Rapporter i forhold til gjennomsnittlig saksbehandlingstid for tilskuddsøknader. Rapporter i forhold til resultatet fra tellingene av rein.
Samhandling – informasjon 1. juni 1. desember	2.2.5	Ferdigstille informasjonsplan. Underveileder konsultasjoner. Rapporter angående andelen av stadfestende distriktsplaner med kartvedlegg.
Internadministrasjon	2.2.6	Rapporter i forhold til forvaltningens arbeid med organisasjonsutvikling.

5.2. Årsrapport

I henhold til Reglementet for økonomistyring i staten skal virksomheten avlegge årsrapport for foregående år. Departementet ber om at det i årsrapporten for 2008 blir lagt vekt på måloppnåelse for virksomheten iht. de mål og resultatmål som er satt i St.prp. nr. 1 (2008-2009), tildelingsbrev for 2008 samt øvrige relevante dokumenter. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.

Årsrapporten oversendes Landbruks- og matdepartementet i tre eksemplar **innen 16.03.09**. Årsrapporten skal også oversendes elektronisk. Virksomheter som har flere regnskapsførere skal sammenstille ett samlet årsregnskap for virksomheten som korresponderer med bevilgningene stilt til disposisjon ved tildelingsbrev. I tillegg må

det påses at årsrapporten oversendes Riksrevisjonen (riksrevisjonen@riksrevisjonen.no) i elektronisk form innen samme dato.

5.3. Regnskapsrapporter

Reindriftsforvaltningen skal rapportere kvartalsvis på regnskapstall, jf. styringskalender. Alle økonomiske data det rapporteres på fordeles på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

Årsavslutningen for 2009, herunder forklaringer til statsregnskapet, vil departementet på vanlig måte omtale i eget brev.

6. Styringskalender

Departementet legger vekt på å videreutvikle styringsdialogen mellom ledelsen ved Reindriftsforvaltningen og departementet. I denne forbindelse vil det bli avholdt to styringsmøter i 2009. Et sentralt tema under det første styringsmøtet vil være årsrapporten og forvaltningens budsjettforslag for 2010. Videre vil implementering av ny reindriftslov, herunder utarbeidelse av bruksregler og fastsetting reintall, samt oppfølgingspunktene fra styringsmøtet 17. oktober 2008 være sentrale tema.

For å ivareta styringsrutinene mellom departementet og Reindriftsforvaltningen er følgende styringskalender fastsatt for 2009:

Tema	Ref. kap.	Beskrivelse av rapportering
innen januar 2009		Årsavslutning for 2008, herunder bidrag til forklaring til statsregnskapet
Årsrapport for 2008		
Innen 4. februar 16. mars	5.2	Oversendelse av søknad om overføring av mindreforbruk i 2008. Kontroll og forklaring til statsregnskapet for 2008. Årsrapportering 2008, Budsjettforslag 2010, Virksomhetsplan 2009, rapportering forut revidert nasjonalbudsjett, periodisert budsjett
Risikostyring	4.2	Status og rapportering på de viktigste risikoene, knyttet til målstrukturen.
Innkjøp	4.3	Redegjøre for status på anskaffelsesområdet
Elektronisk forvaltning / IKT	4.4	Redegjøre for status på virksomhetens arbeid med å holde Tjenestekatalogen oppdatert.
Beredskap og sikkerhet	4.5	Redegjøre for hva som er gjort på beredskapsområdet siste året, og hva som er planlagt for det påfølgende året (revisjoner, øvelser med mer.) Reindriftsforvaltningen skal samtidig oversende overordnede beredskapsplaner til departementet.

Første styringsmøte		
25. mars		
	4.2	Status på arbeidet med implementering av risikostyring i virksomheten samt overordnet status på risiko.
Risikostyring	4.2	Status på arbeidet med implementering av risikostyring i virksomheten samt overordnet status på risiko.
Riksrevisjonen: status oppfølgingssaker		Status oppfølgingspunkter.
Ny offentliglov	4.7	Redegjøre for hvordan kunnskap om den nye loven er implementert i virksomheten, og hvordan virksomheten legger til rette for offentlig innsyn.
Regnskapsrapporter		
Kvartalsvis fra 1. mars	5.3	Rapportering på regnskapstall

Med hilsen

Leif Forsell (e.f.)
ekspedisjonssjef

Marit Myklevold
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg:
- Personalfullmakter

Vedlegg

Personalfullmakter for Landbruks- og matdepartementets underliggende virksomheter

1. Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

Ansettelser, fullmakt til å opprette nye stillinger og fullmakt til å fastsette lønn delegeres til den enkelte virksomhet.

2. Toppledere

2.1 Virksomheter der departementet ansetter topplerer

Departementet foretar ansettelser i topplererstillingerene i følgende virksomheter:

- Mattilsynet
- Reindriftsforvaltningen
- Statens landbruksforvaltning

Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til disse topplerernes arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon, osv)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

2.2 Virksomheter der styret ansetter topplerer

For forvaltningsorganer med særskilte fullmakter ansetter styret topplerer for virksomheten, jf. virksomhetenes vedtekter. Dette gjelder:

- Bioforsk
- Norsk institutt for skog og landskap
- Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
- Veterinærinstituttet

Styret for virksomheten saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplererens arbeidsforhold. Fastsettelse av lønn ved ansettelse skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt.

Senere lønnsjusteringer, både midlertidige og permanente, for topplererne i disse virksomhetene, kan etter hovedtariffavtalen bare skje ved forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene i departementet.

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

4. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelser med tjenesten

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000 til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Statens personalhåndbok pkt. 10.22).

Erstatninger utover kr. 20.000,- sendes departementet som forelegger saken for Fornyings- og administrasjonsdepartementet.